

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

14 december 2020

ADVIES 2020-158

met betrekking tot het verkrijgen van een kopie van de rapport(en) van het onderzoek naar de “Opinie van de gebruiker over de werking van de (familie)rechtbanken en datasets die bij het onderzoek horen

(CTB/2020/147)

1. Een overzicht

1.1. Bij e-mail van 22 juli 2020 vraagt de heer X aan de Hoge Raad voor de Justitie een digitaal exemplaar van de Justitiebarometer 2018 en van de Opinie van de gebruiker over de werking van de (familie)rechtbanken. De aanvrager geeft te kennen dat hij niet zeker is of de Justitiebarometer 2018 bestaat. Na een telefonisch contact met één van de medewerkers van de Hoge Raad voor de Justitie op 19 juli 2019 meldt deze dat er besloten werd om de Justitiebarometer 2018 te vervangen door een onderzoek over de familierechtbanken. Als dit document niet zou bestaan, dan wenst hij een kopie van andere onderzoeken die in vervanging werden gedaan. Hij vraagt bovendien ook toegang tot de ruwe data waar deze onderzoeken op gebaseerd zijn (de vragenlijsten, voor kwalitatieve data de (geanonimiseerde) interviews, voor kwantitatieve data de cijfers, ...). Als de Hoge Raad voor de Justitie hier niet over zou beschikken dan verzoekt de aanvrager waar hij die ruwe data wel kan opvragen. Hij wenst in beide gevallen de rapporten digitaal te ontvangen in de volgende formaten: pdf, html, csv, txt, odf, docx, md. en voor wat de ruwe data betreft mag dit ook een ander formaat zijn dat geopend en bewerkt kan worden in python en/of R.

1.2. Bij e-mail van 30 juli 2020 antwoordt de Hoge Raad voor de Justitie dat “wat de Justitiebarometer 2018 betreft dit project niet is doorgegaan en dat in de plaats is beslist een onderzoek te voeren naar de mening van de gebruiker over de werking van de (familie)rechtbank. Dit onderzoek wordt gevoerd in samenwerking met een externe partner. Door de moeilijke omstandigheden de laatste maanden en de actuele vakantieperiode zijn de voorlopige resultaten nog niet kunnen besproken worden. Er kan dan ook momenteel nog niets worden meegedeeld over het onderzoek.”

1.3. Bij e-mail van 8 augustus 2020 herformuleert de aanvrager rekening houdend met het antwoord van de Hoge Raad voor de Justitie in zijn e-mail van 30 juli 2020. Hij wijst erop dat hij vernomen heeft dat het onderzoek naar de ‘Opinie van de gebruiker over de werking van de (familie)rechtbanken’ dat de Hoge Raad voor de Justitie in 2019 liet uitvoeren door derden of in samenwerking met derden nog niet is goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Hoge Raad voor de Justitie en dit document niet kan worden bezorgd. Hij stelt evenwel vast dat de studie of studies zelf wel al afgerond en opgeleverd werden. Hij

vraagt om inzage in dat onderzoek (of de rapporten) over de ‘Opinie van de gebruiker over de werking van de (familie)rechtbanken’, opgeleverd in de zomer van 2019 of later. Als de Hoge Raad voor de Justitie erover beschikt had hij ook inzage gewenst in de datasets die bij het onderzoek horen (voor kwantitatieve data het codeboek, de vragenlijst en de resultaten; voor kwalitatieve data de geanonimiseerde transcripties van de interviews en/of veldwerk observaties). Deze documenten worden meestal in bijlage van een onderzoeksrapport meegeleverd. Als de Hoge Raad voor de Justitie hier niet over beschikt dan wenst hij enkel het onderzoeksrapport of -rapporten. Hij verzoekt om de documenten bij voorkeur digitaal te ontvangen in één van volgende formaten: pdf, odf, docx, txt, csv, xlsx of dta.

1.4. Bij e-mail van 25 augustus 2020 ontvangt hij van de Hoge Raad voor de Justitie opnieuw een antwoord waarin deze herhaalt dat in de loop van dit mandaat van de Hoge Raad voor de Justitie, werd beslist om niet verder te investeren in de Justitiebarometer zoals die voorheen werd afgenomen, o.a. omwille van de methodologische beperkingen. In plaats daarvan werd een onderzoek opgestart naar de mening van de gebruiker over de werking van de familierechtbank. Hij stelt dat het onderzoek echter nog maar gedeeltelijk is afgerond waardoor er nog geen eindrapport beschikbaar is. Over het verdere verloop van het onderzoek moet intern nog worden beslist.

1.5. In een reactie bij e-mail van 28 augustus 2020 verduidelijkt de aanvrager aan de Hoge Raad voor de Justitie dat hij nog geen afdoende antwoord heeft gekregen op zijn e-mail van 7 augustus 2020. Hij stelt dat hij inzage in de studie of de rapporten van het onderzoek naar de ‘Opinie van de gebruiker over de werking van de (familie)rechtbanken die de Hoge Raad voor de Justitie liet uitvoeren door derden of in samenwerking met derden. Minstens één rapport werd opgeleverd voor 19 juli 2019, minstens één rapport niet lang daarna. Hij verduidelijkt dat hij toegang wenst tot de rapporten of de studie zelf die wel al werden afgerond en opgeleverd. Vervolgens herhaalt hij zijn vraag zoals hij die gesteld had in zijn e-mail van 7 augustus 2020.

1.6. Bij e-mail van 9 december 2020 verzoekt de aanvrager aan de Hoge Raad voor de Justitie om zijn stilzwijgende weigeringsbeslissing te heroverwegen

1.7. Bij e-mail van dezelfde dag richt de aanvrager aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur (hierna: de Commissie) een “administratief beroep” met het verzoek om advies hierover.

2. De beoordeling van de aanvraag

De Commissie is van mening dat het verzoek om advies niet ontvankelijk is. Artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 1994 ‘betreffende de openbaarheid van bestuur’ vereist immers dat het verzoek om advies aan de Commissie en het verzoek tot heroverweging aan de Hoge Raad voor de Justitie tegelijkertijd hebben plaatsgevonden.

De Commissie stelt vast dat de e-mail van 28 augustus 2020 (zie *supra* punt 1.5) moet worden beschouwd als het verzoek tot heroverweging tegen de weigering van de Hoge Raad van Justitie op zijn aanvraag 8 augustus 2020 om inzage te krijgen in de *sub* 1.3 vernoemde documenten in het kader van het onderzoek naar de ‘Opinie van de gebruiker over de werking van de (familie)rechtbanken’. Op dat moment heeft de aanvrager nagelaten ook een verzoek om advies te richten aan de Commissie. Over dit verzoek tot heroverweging is inmiddels trouwens een stilzwijgende weigeringsbeslissing tot stand gekomen. Eenmaal dit het geval is, kan de aanvrager dit niet meer recht zetten door een nieuw verzoek tot heroverweging aan de Hoge Raad voor de Justitie en tegelijkertijd een verzoek om advies aan de Commissie te richten.

Wel is het mogelijk dat de aanvrager de volledige procedure overdoet. Dit houdt in dat hij een nieuw verzoek om toegang tot de Hoge Raad voor de Justitie richt en wanneer hij hierbij moeilijkheden ondervindt de administratieve beroepsprocedure aanvat waarbij hij tegelijkertijd een verzoek tot heroverweging aan de Hoge Raad voor de Justitie én een verzoek om advies aan de Commissie richt. Niettemin wenst de Commissie de aanvrager erop te wijzen zoals blijkt uit advies 2020-154 dat de wet van 11 april *in casu* niet van toepassing is, omdat het niet gaat om een bestuurshandeling die betrekking heeft op de materies die vermeld worden in artikel 14, § 1 van de RvS-wet.

Brussel, 14 december 2020.

F. SCHRAM
secretaris

K. LEUS
voorzitster